

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvánterkek és hirdetések.

Teléfono szám 34.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Mejelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Évesre 8 kor,
Fél évesre 4 kor,
Negyed évesre 2 kor,
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetéseket különösen szívesen fogadjunk.
Nyilvánter poltára 50 fillér.

Felolvasó szerkesztő:
ZRINYI KAROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JOZSEF.

Kiadó és lapnyilvántartó:
STRAUSZ SÁNDOR.

Szüret előtt.

Az országos ampelológiai intézet egész évben ugyancsak ijészítgette a szőlőtermelőket, hogy a peronoszpóra mily rohamosan terjed az országban. Ennek megvolt az a fogalma, hogy az egész országban hihetetlen mértékben használták a bordói level elanynyira, hogy a ki idejében nem gondoskodott permeterző anyagról, annak a beszerzés nagyobb gondot adott. A szorgalmas permeterzőnek pedig az a sikere volt, hogy amint a legutolsó jelentések mondják, általában középteremésre lehet számítani.

Ez pedig nagy szó. 1909-ben bő termés volt, nyolc millió hektolitert jóval meghaladó. Ha ennek csak a fele terem az idén, akkor is kerek számban százhatvan millió korona összeg fog a gazdák zsebébe jutni borért. Ez a szám egyáltalában nem mondható merésznek, mert hiszen a legjobban termő francia borvidékeken alig volt termés. Az olasz szüretet is jól megédezmálta a tartós szárazság.

Nálunk a hegyi szőlők nyáron is kaptak egy pár hevesebb záport, a homoki szőlők pedig a májusi hatalmas esők mentették meg igaz ugyan, hogy a szőlővel is úgy vagyunk, mint a búzával, hogy ameddig nincsen a hordóban, elhelyezve a pince ászoklatján — addig a gazda mindig felhet attól, hogy jön egy fergeteg s oda lesz minden munkájának veretkes gyümölcse. De gondoljunk azt, hogy a jó Isten kegyelme elveszi a szőlőtermelőtől ezt a csapást és módja

lesz egy középtermés sikerével lelegzethoz jutni.

A helyzet, ugyanis az, hogy alig van társadalmi osztály, melynek oly nagy csapást kellene kiheverni, mint épen a szőlőtermelőnek. Kerek számban 500 millió korona töké ment tönkre a filoxera pusztítása következtében, és ezt a tőkét veritékes munka által a gazdának kell pótolni és részben pótolni fogja, részben már ezt meg is cselekedte. A filoxera által kipusztított terület negyszázötvenezer kat hold volt. Ámbar az elpusztított területnek beültetése rohamosan halad, még mindig százézer holdnál kevesebb a szőlő elbeültetett terület száma, mint a filoxera előtt. Egy hold hegyi szőlőnek beültetését 2000 koronára kell tennünk, így még mintegy kétszázmillió korona összeget kell fordítani a szőlő rekonstrukciójára. De ha a szőlőgazdák súlyos helyzete nem a lehető, hanem a drága pénzen telepített szőlőkre már felvett kölcsönökben van. Bizonyos dolog, hogy a szőlő felújítására eddig szükségelt hétszázmillió korona nem a gazdák zsebéből, hanem a bankok — Wertheimjeiből került elő. Ezután pedig terhes kamat jár. Ha hozzá vesszük, hogy a munkabérek is mily hatalmasan emelkedtek, nem nagyon irigyelhetjük a szőlőgazdák helyzetét, sőt örülnünk kell, ha ezekben a nehéz időkben a gondviselés néhány jobb termést ad.

Hogy nincsen olyan kár, amiből haszon ne állna elő, semmi sem bizonyítja jobban, mint a filoxera veszedelem leküzdése. Az a csuf elődsi bogár tönkre tévén a régi szőlő-

lőket, újra kell ültetni, és az újraültetést már okszerűbben cselekedték a gazdák. Az okszerűbb művelés következtében pedig sokkal többet terem a szőlő, mint eddig. Voltaképpen éppen azért is bírják ki a szőlőtermelők a mai nagy terhek, mert ugyanazon a területen az okszerűbb művelés következtében sokkal több bort szüretelnek, mint hajdanában.

Nincs is mára a magyar bortermelőnek szüksége, mint egy pár jó esztendőre és legalább azokra, a boráakra, amelyek ma megvannak.

Még egyre van szükség: a szőlőművelés okszerű végzésére és különösen azon visszasságok megszüntetésére, amelyek a szüretelés idején még a borkezelés terén fennforognak.

Azért a gazdák figyelmét felhívjuk azokra a vidék szerint rendezett mintaszüretekre, amelyeket az állam az okszerű ismeretek elterjesztésére rendez. Senki jobban nem tapasztalta, hogy a szakértelem mily fontos tényező abban, hogy a művelés alatt álló föld minél többet jövedelmezzen, mint éppen a szőlőművelés.

Azért ne mulasszon el egy alkalmat sem, amikor szakértelmét emelheti.

Tanügyi ünnepek Muraközön.

Kedves közvetlenségével szép és meghatározó ünnepek Tolyt le e hó 24-én Dráva-füred muraközi határszéli községben, mely nyomászó anyagi helyzete dacára huszon-

Osztokodás.

lna: Csité Károly.

Borék egy szekér, illetve három hordó szőlőt arultak a pincen. A gazda mérte ki a portékát lent a szekéren, a hordók között állva, az asszony pedig pénztároskodott. Egyéb mértéke nem volt Bor Miskának, mint a jobb kezét megáldott óriási marka. Egy marék szőlőnek, bizonyos arány szerint megrakva, tíz fillér volt csak az ára. Tehát nagy volt a mértéke s fogott is a szőlő.

Ugy tíz óra tájban egy óriási termető, zordon arcú úr állt meg a szekérrel mellett s szó nélkül kivett egy szép szőlőfürtöt a hordóból és azon helyben meg is ette. Az első fürtöt követte a második, majd a harmadik és a negyedik. Akkor már igen csóválta fejét Bor Miska s az asszony fölébe sugta:

— Kicsoda, kicsoda ez az ember, nem ismered? Kitéllik még tőle, hogy nem is fizet.

— Én nem ismerem. Szóljon neki kiel! — sugta vissza az asszony.

Bor Miska azonban nem szól, gondolta, vár még egy kicsit. Az elfogyasztott szőlőfürtöket úgy tartotta nyilván, hogy pitykés gombos mellényén annyit gombolt ki, ahányat kiemelt a hordóból a lakmározó úr. Végre elfogyott a gomb, annál inkább is, mert kettő hiányzott a mellényről. No, gondolta az atyafi, most már okvetlen szólni fog, mert arról jól nem állhat, hogy számon tudja tartani az elfogyasztottakat.

Node a hetedik fürttel befejezte az úr a lakmározást. Elővette pénzes tárcáját s egy öt koronás ezüst pénzt nyomott Bor Miska markába. Az pedig átnyújtotta az asszonynak:

— Nesze, Mária, adj vissza belőle a tejs urnak két forint harminc krajcárt.

Mária asszony kímárolt zsebéből egy esomó apró pénzt, hogy kiválógassa a visszajárandót. Hanem az öreg úr arra már ott hagyta őket.

— Hagyd asszony, nem kell visszaadni neki semmit. Itt hagyta az egészét nekem. — Szólt bódogosan Bor Miska s majd esodálkózással hozzátette: — Hej Mária, e' lehet ám nagy úr, hogy pár fej szőlőért ilyen nagy pénzt ad a szegény embernek! ... Ugyis a jó Isten küldte ezt a pénzt nekem. Veszek rajta magamnak egy kalapot s ami megmarad belőle, azon pedig új pipát és dohányzascskót.

— Hát még mit nem?... A pénznek fele enyém; engem illet. Szép feketé fejkendőt veszek rajta; — osztokodott a Mária asszony s egyáltalán azonban a kétkedés sójtét ördöge ütötte föl nála a fejét.

— Dejszen nem is jó ez a pénz, én igen furcsának találom; — szólt körülvizsgálva a jubileumi öt koronást.

— Igazad van Mária, nem lehet jó, másképp nem hagyta volna itt az egészét. No várj megmutatom ennek az urnak is, ki a Szigeti sógor fájára alkuszik; — szólt Bor Miska s leugrott a szekérről.

Az a kiszemelt úr lévén egy jókedvű csizmadia s azt a tanácsot adta az atyafának, hogy gurítsa végig a pincen a hirtvány pénzét.

— No lám, hogy meg akart csinálni. De nem hagyom magam; — méltatlankodott Bor Miska s gyors léptekkel megiramodott azon irányban, merre eltűnni látta a szőlőfogyasztó urat. Alig szaladt egy dobánnyira, meglátta már a Petőfi-utcán el-

kanyarodni. Uccu neki, még jobban meglesziti az inait s roham, mint a szélvész.

Egy nagy földszintes ház kapuzinjén fordult be az úr. S a következő percben odaért már Bor Miska s azt olvasta be a ház falára szegezett acél tábláról, hogy Rábczay Zsolt ezredorvos lakik ott. Belépett ő is a kapuzinbe. Az úr, aki nem volt más mint az orvos, épp cipője talpát dörögte nagy igyekezettel a lábtörőhöz.

— Tejes úr, kérem, — szólt az atyafi, tessék, ihun van a pénze. Adjon nekem husz krajcárt helyette.

— Mi az?! — mordult hatalmasat az orvos.

— Miért nem tetszik neked az a pénz?

— Mert Hamis jószág, — válaszolt Bor Miska s nyitott tenyerével nyújtotta az öt koronást Rábczay felé, hogy lássa az is, milyen pénz? —
— Micsoda! kiáltott oly hatalmas hangon Rábczay, hogy nemcsak a ház, de még Bor Miska is rezgett belé. Ijedten kezét is elrejtette visszakapni az atyafi, ellenben a rajta fekvő öt koronás leugrott róla. Noha az leugrott, oda csapódott más valami. Még pedig a Rábczay hatalmas botja végé.

— Hát gazembernek nézel te engem, hogy azt hiszed, hogy hamis pénzzel fizetek! — dörögött tovább is Rábczay. — Bor Miska pedig egy lábón táncolva, jobb kezét rázva, futott ki az utcára. Még akkor is rázta a kezét, mielőtt Pista legény, Rábczay tiszti szolgája utána vitt pár darab fényes egy koronást az ott hagyott öt koronás helyett. Mikor pedig visszatért a szekérhez, azt mondta az asszonynak:

— No Mária, amit én most kaptam, annak fele neked dukált volna

kétezer koronába került új iskolaépületben nyitott új községi iskolát eddig Ligetváron iskolázó gyermekeink.

A község nemes elhatározásának méltatása egybehozta első Muraköz társadalmát. Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő, dr. Ságiváry Jenő perlaki főszolgabíró, Gájassy Lajos szolgabíró, Szabó Győző és Szemes Dezső járásbíró, dr. Tamás János, dr. Zakát Lajos, dr. Pichler Gyula ügyvédek, dr. Szabó Zsigmond körorvos, a szomszéd községek körjegyői, tántestületei és ovónői, az új iskolaszék, előjáróság és az egész plebánia területének nagyszámú lakossága, Iszakra József ligetvári lelkész által megtartott és a nap jelentőségéhez mért egyházi beszéd és ünnepi mise után hatalmas arányokban kibontakozó körmenetben vonultak, dörgő mozsarazás közben, a teldiszított és feltobogózt új iskolaépület elé, melyet a lelkész a káplán segédletével megszentelt. A ligetvári községi iskola növendékei elénekelték a Himnusz; Horváth Rozi növendék pedig szép, tiszta kijelzéssel mondott magyar üdvözlőt a megjelenteknek.

Ezután Harmat Nándor ligetvári körjegyző, az új iskolaszék elnöke, tartott igen tartalmas megnyitó beszédet. Forró köszönetet mondott a megjelenteknek, kik egy mostoha viszonyok közt élő község kulturális felbuzdulását ennyi társadalmi érdeklődéssel és hazafias lelkesedéssel méltányolják. Rámutatott az állam egyéb nagy terheire, melyekkel sehogy sincsenek arányban kulturális áldozataink. Rámutatott a hosszú küzdelmekre, melyek árán a hatóságok igyekezete átkivitt megvalósította. Most már tehát csak az van hátra, hogy ennek a népek be is bizonyítsuk, miszerint hasznára lesz az iskola. Ezt pedig elsősorban a tanítólól várja, ki az iskola fatáin belül szorgalmával, azon kívül pedig magaviseletével ad jó példát a község erre igazán reászorult lakosságának.

»En — ugymond — a közművelődés e szerény hajléka előtt, a messze jövőben egy terebélyes fát s annak árnyékában egy tisztességes megőszült öregel látok pihenni. Az arra járó emberek egykori tanítványai megilletődve tisztellel köszöntik: körülötte értelmes, kedves gyermekcsereg játszik. En ebben az öregben a tanító urra szeretnék ráismerni, Isten bő áldását látnám a községen, ennek elkövetkezésében.« Végül a vendégekkel együtt melegen üdvözli a királyi Tanfelügyelőt, kinek felügyeletére és ellenőrzésére az iskolát átadta.

A nagy hatást kellett beszéd után dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő mondotta el ünnepi beszédét. Mint e vármegye kir. tanfelügyelője eddig még egy muraközi iskola felavatásától sem maradt el; most is örömmel jött, hogy megtisztelje azok nemes buzgalma, kik az iskola létrehozásán fáradoztak. Egyebekben pedig ráutal a muraközi népoktatásügyi kulturpolitikájának irányelveire, melyeket közpályája első percétől kezdve híven követett, s melyek vezérszállagai maradnak utolsó lehetéig.

»Arra töreksem — ugymond — hogy Muraköz minden iskolája, jellegök különbözőségük nélkül, temploma legyen a vallás-kereskedés, hazaszeretnek, tudásnak és emberszeretnek. Hogy Muraköz minden lakosa nyelvén és szokásainak bántalma nélkül, a magyar kultúra gyökereiből szívja fel a maga szellemi és anyagi boldogulásának életet erejét. Hogy a muránimni és murántúli fajok és felekezetek különbözősége nélkül, hűséges odaadással egyesüljenek a közös édes-

anyának, a magyar hazának szertejében, nagyságának, dicsőségének és boldogságának megalapozásában.

Muraköz jó népének ekkor felvett szavai a Muraköz népe legmélyebb nyilatka. Mert kizártnak tartja, hogy az Ujlakyak, Taliánok, Hunyadyak, Csányiak, Lachlak és Kanizsnyak kőse unokái csak egy percre megfedekezzenek arról, hogy Zrínyi Miklós kapitányai, hadnagyai, csatlósai és bajdai, életükkel, vérükkel és vagyonukkal védelmezték meg a magyar hazát — Muraközön! Hálás köszönetét fejezi ki Drávaüred község derék lakosságának, hogy százados együttérzésünk kötelekbe ezzel a szép iskolával egy új és erős szálát fűzött s itt a határon a honszerlem egyik újabb örökét kigyujtotta. Hálás köszönetet fejezi ki különösen Harmat Nándor körjegyzőnek, kinek lárdhatlan iskolaszere telében egészen új korszakot teremtet e fára területének kulturájában. Köszönetet fejezi ki a lelkésznek, hogy készséggel szentelte meg az új községi iskolát; igazolván ezzel, hogy nem a jelleg a lényeg, hanem a szellem. Nem a talak és kövek tömege, hanem a lélek, mely azokat megleveníti. Megköszönte a járási főszolgabíró iskolai támogatását, mely mindenkor a magyar kultúra iránt való legmelegebb érdeklődéséről tanuskodik. Végül pedig az összes jelenlévők érdeklődésért hálás köszönetet kifejezve felkéri őket, legyenek fogadást a koszorús költővel, hogy szerelni fogják a hazát szenvedéllyel és szenvedéssel; erejük hatalmával, szívük lángjával, s ha kell, eltűk és javaik feláldozásával.

Hosszu eljenzés követte a kir. Tanfelügyelő szavait.

Bóna Ernő tanítónak nagy hivatászeretéről tanuskodó ígéretei s a növendékek újabb éneke után a perlaki cigányok vidám zenéje mellett sok és szellemes köszöntővel fűszerezett közébéd tartotta együtt késő estig az egybegyűlt díszes társaságot.

Az ünnepségből táviratban üdvözölték gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi minisztert.

Cirill-apostol.

Két héttel ezelőtt ezen cím alatt rámutattunk lapunkban azokra a hazafiatlan üzelmekre, melyek alapján Muraközbeli idevaló fiukat Horvátországba nevelésbe küldenek.

Ugyanakkor említettük, hogy tudjuk, ki az illető lelkész, aki erre a szomorú szerepre vállalkozott s hogy levélben is felhívtuk igazolására.

Hogy mennyire alapos volt értesültésünk, kiténik a levélből, melyet Purics Lukács belicai plebános úrtól — mert róla van szó — a múlt hét végén kaptunk.

Ebben a levélben plebános ur beismerte, hogy a két fiut a Zrínyi-szállóban annak a bizonyos miksavári fiatalembernek átadta, de kijelenti, hogy egy percre sem gondolta akkor, hogy emiatt Cirill-apostollá legyen s hogy a fiukat azért küldte volna Zágárába, hogy azokból létkelen agitátorokat neveltesen.

A levél szerint a plebános úr a fiukat eredetileg Svájcba akarta küldeni egy nemzetközi intézetbe, hogy belőlük Amerika részére horvát papokat neveltesen, de a sok költség miatt ettől a szándékától letett, s mert a fiuk erővel tanulni akartak, átadta őket a nála véletlenül tartózkodó zagrabi egyetemi hallgatónak, hogy helyezze el őket Zágárában, ahol a muraközi fiuk számára

olcsó kosztoshelyek vannak dr. Horvát Rezső történész kezelése alatt.

Nem hiszem, hogy ennek az ártatlant eladott mesének valaki hitelt adni tudjon. Mert hogy egy plebános, aki mellesteg magyar érzésű ember is lenne, ne tudja, mit cselekszik akkor, a mikor a fiukat Zágárába expédiálja s éppen dr. Horvát Rezső történész »kezelése« alá, azt éppenséggel nem vagyunk hajlandók elhinni.

Hiszen ki áll annak a fétkelen mozgalomnak az élén, mely Muraköz visszacsatolására törekszik, mint éppen Horvát Rezső dr!

Ki rendezte f. é. március 12-én Zágárában a Cirill-Method ünnepélyt, ha nem dr. Horvát Rezső!

Ki tett ugyanekkor a Muraköz elcsatolásának 50-ik évfordulója alkalmából a muraközi papságnak szemrehányást, hogy az elmúlt félszázad alatt semmit sem tett a horvát eszme terjesztése érdekében, ha nem Horvát Rezső dr!

Igenis Horvát Rezső dr. történész vágta ezeket a »kemény« szavakat a papság szemé közé s kijelentette, hogy ezért ezentúl új módszerhez fordulnak a horvátok. Nem támaszkodhatván többé a muraközi papságra, majd a Cirill-Method egyesület áll a mozgalom élére s saját költségén tanítat ki egyetemi hallgatókat, akiknek az lesz a feladatuk, hogy Muraközben mint ügyvédek, orvosok stb. a nemzetiségi eszme szolgálataiba szegődjenek.

Hogy éppen Purics plebános úr nem tudna erről a történeti tényről, melyről kollegája, Lajtmann György kotori adminisztrátor a Muraköz egyik áprilisi számában a leplet lerántotta — nagyon csodálkozunk.

Es éppen ennek a magyargyűlölő történetíróknak szolgáltatja ki Purics Lukács plebános a két muraközi fiut, hogy a maga guszta szerint való horvátokat neveljen belőlük.

Mintha ép az ellenkezőre törekednek, amit kollegája javasol. Mintha szinte megcáfolni akarna a rossz véleményt, melyet Horvát dr. a muraközi papság felől táplál.

Ép ez az oka annak, hogy a plebános úr eljárását a legnagyobb mértékben elítéljük.

Mert egy idevaló születésű, magyarul jól beszélő, magát magyarnak valló lelkész horvát törekvéseket nem támogathat, muraközi fiukat Horvát dr. védőszárnyai alá nem küldhet — hogy Zágárában belőlük magyarszó ivadékokat gyúrjanak.

Mert hogy magyarfalók lesznek e fiukból, arról a horvát nevelők gondoskodnak. Nem hiába gyűjtik a fililereket. Azt a zagrabi otthontelét nem azért állították fel, hogy az oda küldött fiukat magyar érzelmeikben meghagyják. Magyar gyűlöletet fognak belőlük csapogtatni, érzést, mellyel egykor a köteleket az anyaország és a Muraköz között szétépjék.

Önkénytelenül is ezt a törekvést támogatja az, aki ennek az ügynek propagandát csinál. Ami annál veszedelmesebb, minél több oldalról történik ebben a tekintetben kísérletezés.

S hogy a szimptomák elég komolyak legyenek, gondoskodik róla a felsőmihályfalvai plebános, Gáspárin Mihály is, aki nemcsak a saját, de a miksavári fára területéről is egymásután szállítja a fiukat Varasdra és Zágárába ingyenes nevelésbe.

Hogy az ottani nevelés következtében a Novák Glogovác stb. fiukra már nem számíthatunk, tiszta dolog. Hogy a praeparálás után adáz ellenségeinkké lesznek ezek a

Sve pošiljke, kaj se tiče zad-
žaja novinah, se imaju pos-
lati na ime urednika u
Csáktornya.
Izdateljstvo:
knjižara Strauss Sándora
kam se predplate i obnove
posiljaju.

MEDJIMURJE

Preplatna cena je:
Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini brojevi koštaju 20 fil.

na poručakom i magjarskom jeziku izlazišti državni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY

Suradnik:
PATAKI VIKTOR

Izdatelj i vinostalk:
STRAUSZ SÁNDOR

Zimica.

Človeče je telo po prilici je navék jednako toplo tak v zimi, kak v leti. Nesteri del tela more biti malo mrzlešo, ali celo telo se itak tak zna ravnati, da je navék 37 gradušov toplu. Ako je s jednim gradušom toplješ, onda je već zimica došla nanas, ako pak mrzlešo, onda smo već jako blizo, da zanavék za trdnemu.

Komaj se najde človek na svétu, koj vu svojem životu nebi imal zimicu. Od kraja se priménja vručina zimum, človek drvce. Pollam mu je jako zima, tak da zubi klapočeju. Zatim pak črteni postane betežnik, čelu i glava je vruča, oči se svétliju, koža suha postane, fletno diše, mesta neima vu postelji, sim-tam se hiče, vručina vekša postane, žile hitro tučeju, v glavi ima mamicu i jako ga boli. Betežnik počme fantazérati. Nazadnje jako švica.

Ako vručina na 42 graduške skoči i duže vremena tak ostane, pomoći ga néga više, betežnik mora preminuti.

Sama zimica je još né nikakvi beteg samo zlamenja, da je telo né zdravo. Danas su već znašli, da i zimicu bakteriumi iliti bacilusi činiju, zrokuje. Zato svaki grabelivi beteg, kak je naprimer tifus, koze, difteritis z velikum vručinum se počme i zveksinuma zato vmerje betežnik, jerbo poleg velike vručine srce nemore tak tući, da bi krv vredo mogla cirkulérati po telom.

Ako takvoga betežnika imamo pri hiži,

odmah nam potrebno i silno po doktora poslati.

Doklam pak doktor dojde i mi moremu malo na pomoć biti našemu blizjemu.

Taj betežnik najpredi velikoga mira mora imati. Nije smeti sniknu ga srditi i nemiriti. Ako je jako svetla hiža, malo zádelamo svetlost. Nikakva larma nesme banjavati betežnika. Samo onda odgovaramo, ako nas betežnik zapita, drugač pak mu mir damo.

Trsiti se moramo, da vručinu malo zastavljamu. Zbog toga bolše je ako je soba hladna i višeput se lufta. Ni zakrivamo betežnika prevč samo onda, da mu je već jako zima. Istina, de je to zabadač, ali itak se betežnih malo vmirovni.

Kada je već jako vruče betežniku, na glavu mu mrzle cape mećemu, ruke i obraza pak s oćenom vodom vmijemu. Dobro je, ako leda imamo pri rukah.

Negda su i doktori odredili, da taj betežnik nesme vodu dobiti. Slobodno je dati vodu, da je betežnik potreben, samo nato pazimo, da najedenput čuda mrzle vode ni spije. Slobodno je dati malo citrone vode, ako betežnik neima veliko tiranje, jerbo ova stvar još bole potira. Negda, negda je jako hasnovito jezika s mlačnum vodom sbrisati, zalem žedja pristane.

Ako dugo traja beteg, jako hasni betežniku mrzla kupel, ali to samo na doktorsku zapoved smému odrediti, jerbo drugač lahko više bomu na škodu, kak na hasen.

Zato još jedenput velim, ako veliku vručinu ima človek, najprveše delo nam naj bude po doktora poslati. Lehko se pripeti, da jeden dan zamudimu i betežnik više nemore odzdraviti.

Dobro je ove navuke poslušnuti, přem tu prinav vu Medjimurju, gde se tuliku zimice nahadajaju.

KAJ JE NOVOGA ?

— **Imenovanje.** Kr magj. ministar od nutrašnje poslov je dr. Schiller Vilmoš špitalskoga pomoćničnika za perlaški orsaacki oćušpital ravnatelj nadličničnika imenoval.

— **Gosti u vojvodskim kaštelju.** Vu minucem tjednu su sledeći gosti bili pri Feštetič hercegu u kestheljskim kaštelju: Fürstenberg Karolj vojvoda, velikoposlanik i njegva familija, Windišgrätz Karolj vojvoda i njegva familija, nadalje gról Feštetič Vilmoš.

— **Vasary kod doma.** Vasary Kolos stožernik, knezprabiskup, koj je svojega ljetovanja u Balatonfűredu izpunil, je septembar mesec 23-ga dana s dr. Berger Mark kanonikom i dr. Jordan Ferenc nadličničkom u Budapešt došel. Knezprabiskup je zdravo nazajdošel na Budapešt.

— **Samoubojni 48-mi honvéd.** September 21-ga dana je na Dombóvárú Kišš Mihalj 86 godišnji 48-mi honvéd samoubojnik postal. Kišš Mihalj je u 1848 godinu Guyon Rikhardov zastavnik bil, i vu ovim položaju je harcuval za magjarsku slobošćinu. Kišš Mihalja je starost i težko življenje stíralo u smrt. U svojim stanu, na

U selskoj krčmi.

Za vrieme mojeg školovanja nisu dijaki bili tako nježna gospoda kak su to današnji, koji na vakacije neznadu domov bez fijakera dojtí. (Medjutim, da ja imam sina negde u školi, to vam jamćim, da bi znal iz škole baš tak domov dojtí, kak sam i ja znal.)

Ja anda početkom Augusta putujućí pieške iz Solnograda kroz Linc u Beč doputovao sam do miesta Hall; to je pri Lincudjodsko kupalište, kak naš Lipik. Kako sam truden se približaval tonu miestu, dobro mi je došla selska krčma sa vrtom, po prilici jedan kilometar od Halla. Baš ću si sad tu u sienci u vrtu počinuti i zakrenem prama odprtim vratam vrta, kad na jedan kral mi pri vratih prebeži med nogami puhajućí maćak, za njim zemlju i kamenje zadnjemi nogami brcajućí veliki pes. Ali to još nije bilo sve, jer je za njimi doletela tvrda papuča, kak da je iz topa izpružena, pak izraven meni u nogu tak, da sam odmah genufleksiju na čivil, kak pred oltarom. A ovomu miesovitomu družtvu je sledela kletva iz vrta, ali od moje strani, jer me je tvrda i žmeka papuča tak udarila u nogu, da sam

odmah pričel šepesati, te sam si na jednu u vrtu u zemlju zabitu klup, kraj isto tak u tlo zabitoj, iz nepohobanih desek skup zbitog stola sel. Ah, joj! U toj zmešariji počuti moj nos čudnu duhu. Sel sam se na nekaj mehko i smrduće, — a to je bil komad onoga sira, kojega svi rado jedu izvan mene, — a to je bil pien maćakove kradje, nad kojem se je tu na klupi delektiral, dok ga nije dostigla »nemezis« u osobi krvnoga neprijatelja, ppuče i kletve. Pes, koj je maćka naganjal, stal je sad kraj mene, te je tak ljubežno i prijateljski repom sim tam mahal, kak da smo si već stari prijatelji, te je željno pogledaval na drvo gore, kam je maćak u stiski pobegнул; očito je bilo, da je ovo prijateljsko i ljubežno pesje repom miganje znamenovalo toliko, kak da hoće reći: »Nuder, budi tak dober, dosegni s dreva maćka, pak ga predaj meni«. — Ali pošto sam ja ljubitelj svake životinje, nisam mu hotel njegovoj želji udovoljiti, već sam si radje čistil hlače od sira, koj je tu baš bil na krivom miestu, — bolje, da ga je maćak odnesel!

Dok sam ja moje hlače čistil od sira, prošel je kroz vrt nieki človek, po svoj prilici vlastnik one izuštene kletve i one

tvrde papuče, te je kroz vrta u kuću zgínuł, bež da je moje kricanje za pomoć saslušal. Za ovim sada, daljnje moje življenje sam tim sproved, da sam mojom batnom po stolu tukel, a kad nisam tukel, onda sam zdvojnim kricom dozival, da netko dojde te mi nekaj za okriepu tiela donese. Ali sve badava, nigde se nije nitko niti od nikud genul. Sada posegnem dole na zemlju za onom žmehkom i tvrdom papučom, koja je po svojom obličju od škornje niekog briježnog foringaša odrezana mogla biti, te sam šnjom nakanil kuću bombardirati na prah i pepel. Svum svojom jakostju zamahnem i to fantuš-koznato streljivo hitim i pogodim baš kućna vrata. U isti mah zazvekuće u kući staklene flaše ili čaše, koje su, valjda, krčmaru od straha iz ruk popadale. No, — hvala Bogu! Komaj negda se na licu miesta pokaze, pak akoprem se je trsil prijateljsko lice kazati, mu to ipak nije podpunoma uspíelo.

Sad sam mu ja ponajprije posve jasno i stvarno pričel razlagati nezgodu, koja me je u njegovom »Etablissementu« zadesila, pak sam na to razlaganje nadovezal izvanredne posledice za njega, koje bi tu mogle nastati, kad bi mi najme ta žmehka i tvrda

jedni na stran ležeći mesti se je obesil, i dok su na njega došli, već je mrtveo bil.

— **Umorstvo u Diselu.** Samu Istvan i Leitold Istvan dielski stanovnici oko odvečera skupa su išli dimo iz krčme. Med putem su se posvadiili. Konec je to bilo da je Samu Istvan Leitolda s jednom željeznom lopatom u glavu vudrit. Od vudrenje je Leitold na zemlju opal, nutar su ga nesli na njegov stan, gde je drugi dan posle podne umrl. Samua su žandari sudu prek dali.

— **Naglo smrt.** September 22-ga dana u Dobri obcina je Gazdag Janosa supruga na hitroma hudo postalo i dok je doktor na pomoc došel, žena je već mrtva bila. Gazdagicu je srčna uzma zaktala.

— **Prisega.** Aulfenberg Mór, novi ministar vojnih poslova je u minućem mesec 26-ga dana u Beču pred kralja prisegu položil.

— **Szčehenji paša u Budapeštu.** Grof Szčehenji Ódön paša, od turske valrogasce nadzapovjednik, koj je u minućem tjednu neštore dane u glavnim varašu stanaul, je septemper 26-ga dana u orsački hizi hodil, gde je svoje stare poznanice poiskal. Szčehenji paša je blizo osem dane bil u Budapeštu, onda pak se je nazajputoval u Konstantinopolj.

— **Nikita kraljovo kupovanje.** Iz Fiume pišeju, da je Nikita montenegroiski kralj zadnjič tam hodil, jako se je tamošnjim špajnsno vidlo, da je kralj sam hodil u promete kupoval. Od črne briegje vladar — kak to novine pišeju — sto kilogram kavu i čokoladu, teapicivo, dinju, dva gramofone i jako čudaj biele robe je kupoval. Menjše omote je Nikita kralj iz promete sam sobom odnesel na njegov yacht.

— **Pronevjereni dnevničar.** Bertalan Ferenc 21 godišnji baranjasentlörincski dnevničar je jezerošeststo kurune pronevjeril i prama Budapest skočil. Redari sada ga iščeju u čielim varašu.

— **Demonstracija proti dragoče.** U Triestu su u minućem mesec 26-ga dana odvečer tamošnji činovnici i težaki proti dragoče demonstrirali. Najprvič su sednicu imali, a za tēm pako su svi, okoli dvē-

jezero socialdemokrati u varašu na ulicah hodili. Redari su više težake vlovili.

— **Englezski štrajk.** U londonski dokki su na novima petsto težaki u štrajk stupili. Od avansediske vaggontovnice težaki su i velike kvare zrokuvali. Redari su samo tak mogli proti njih stati, da su pomoć dobili, onda je opet red i mir nastal. Deset redari su se oranili.

— **Izniknjeni novčani list.** U takčanjskim poštauredu je jedan novčani list, u kojim su 4 jezero osemsto kurune bili, izniknul. Odmah su iztragu podigli i na fletnoma se je zvėdrilo, da je lista Friedrich Robert zastupnik poštamester vkral. Pri njem su i našli lista, vlovili su ga i na Satoralja odeganli.

— **S oružjem igrajući školski dečki.** Poljak Istvan gödöllöiski poljodolavec je svoje nabito oružje u školi ostavil. Na dvoru igrajuća deca su oružje u ruko vzeli i nabita puška se puknula i šprihi su Dittrik Ferenc 11 godišnjoga školskoga dečaka zaktali. Pri izražavanju se je zvėdrilo, da se je Dittrik nē sam sebe strelil, nego Poljak Istvanov Gėza zvani sin je njega na smrt strelil.

— **Orsački sabor.** Vu orsački hizi, naši ablegati marljivo držiju svoje sednice. Samo to je uragolija, da nikvoga hasna iz toga niti orsag, niti pako puk ne ima. Soldački predlog zakon je vezda na redu. Korman bi rad, ako bi orsag već soldate i više milijun kurune davat na soldačije. Ali opozicija to ne pusti, i zato je vezda u orsački hizi obštrukcija, tojest nikaj ne pusti opozicija delati kormanu. To već od julius 13-ga dana tak traja; kada će biti tomu konec, nē moći znati. Grof Hėdervary K. ministarpredsjednik se tvrdo drži, nego i opozicija je tvrda, i tak nē moći znati, šteri će ostati na vojnimpolju.

— **Samoubojstvo.** U Beču na Landstrasse stojeći u jednim svratištu je u minućem mesec 26-ga dana odvečer Groag Lajoš vlastelin iz Magjarskoga orsaga svoju suprugu s jednim revolverom na smrt strelil, onda pako je oružje prama sebi obrnul i na težkoma se je oranil. Takvi glas se čuje, da su ovi pari nē dobro živel i nē zdavnja

su jednu pravdu pri sudu zgubili. Groag Lajoš je 32, a njegva supruga 28 godine stara bila.

— **Na čunu preko La Manche — čatrnje.** Jeden Manning zvani mladi človek je rekorda dostigel vu onim putu, kada je preko La Manche čatrnja na čunu išel. Ova čatrnja je med Francuzki i Englezki orsag. Ov čunput je 12 ure i 40 minute trajal.

— **Gifta je pil.** Na flumeiskim brzovlaku, kada je ov u Budapeštu na kolodvor nutarstropojućel, je Zabori Tibor 19 godišnji flumeiski fljekarnipomoćnik morflom gifta pil. Branitelji su nesretnoga mladenca u Rokuspital spravili. Zrok je nepoznat.

— **Od svetke stari red ostane.** Sveti otac rimski papa je odredil, da u Magjarskim orsagu na 1912. godinu od svetke stari, iiti vezdašnji red nek ostane. Dakle na on dan budemu svetke obdržavali, kak kolendar kaže. Ovu privolu je ester-gomski stožernik knezprabiskup prosil od Pius pape.

— **Pronevjereni notariuš.** Kaluža Ivan pastoski notariuš je šestjezero kurune pronevjeril. Kada je kotarski velikisudac njega od službe obustavil, nē su ga mogli vloviti, ar je iz občine izniknul.

— **Bagrova su obesili.** Kak smo u naših novin u minućem broju pisali, jeden Bagrov zvani fškaliuskandidat je ruskoga ministarpredsjednika, Stolypina u Kievu na smrt strelil. Stolypina su s velikom paradom na vekivećno mesto spravili. I Bagrov je već nē na svėtu. U minućem mesec 22-ga dana je bil Stolypinov sprevod, a još on dan u noći je ruski sud Bagrova na smrt sudil. September 25-ga dana vu zorju su ovoga krvnika obesili. Čisto sigurno je bilo, da ruski car ne bude njemu milost dal. Bagrov je pred vješanje dopušćenje prosil, da nek slobodno govori s jednim rabierom (židovski pop). Dopustili su mu ali samo tak, ako pri govorenjem bude jeden odvjetnik nazočen pred svetim mužem. Tak je već nē trebal Bagrov dopušćenje i za kratkoma su žnjim gotovili, obesili su ga. Stolypina politika dalje živi u Ruskim orsagu, sve ostane u starim redu. Ruski car je na Sto-

napuća bila, mjesto u nogu, u glavu, pak jednako u oko doletela.

Krčmar je pod tim svojim oratorskim razlaganjem, pažljivo slušajući samo glavom kimal te zmies pojedina ljubezna imena izgovaral, kakti: »bedak«, »norc«, »marše«, »osef«, i ostala, dok sam ga srđito pretrgnul, te udarivši šakom po stolu. — Žalibože po špici jednog nepodpuno zabitog cavla — mu doviknul: »Kak se vi podslupite mene takovimi imeni grđiti? — Em me niti nepoznate!«

»Ali nē« — odgovori on — »em ja nemislim timi imeni Njih, već Pepeka, koj je opet u vrtu spaval! — No — tomu ću ja već pokazati, da si bude zapametil!« — I lim otide natrag u kuću kroz vrata, kroz koja je i izašel.

»Anda Pepek je bil zločinac, a ja bi se bi! hotel za glavu zavadati, da je sam krčmar to bil. — Sad začujem glasove iz nutra: »pač, — tač, — klač«, kakovi se čuju, ako čuske na lice padaju, ili se tomu slična naravska pripećanja dogodaju, a odmah zatim čujem javkajući plač, koj mi je kroz dušu prodiral. Ja nisam nikada bil prijatelj balinali još od moje male mladosti, osobito ako su se mene ticala, pak zato me je iz

nutra nekaj nukalo, da tomu krčmarovomu dielu na put stanem, čim samo sa narućenom pivom i kruhom do mene dojde.

I on dojde, te obodvoje metnuvši pred me na stol, pak kak da mi hoće za moj pred siro — mačko — peso — papuču — pretrpljeni strah zadovoljštinu dati, veli:

»Tak —, Pepek si bude zapametil!«

»A lko je taj Pepek?« — zapitam ja zabriuntu.

»Ah«, — odgovori krčmar — »to je jeden dečak, sin mojega bratića, koj je došel kmeni na nieko vrijeme, da si jedno malo tu vani na friškem zraku, od onoga varaškoga smrdljivoga dima odehne, pak da se jedno malo zabavi i razbistri.«

Mislim si: čudnovito ti se taj dečec zabavlja i bistri te pogledam zasopljeno dihajućega krčmara.

»Imate asthmu?« — zapitam ga.

»Asthmu?... — Neznam, ali ću odmah pogledati!« — I opet je odbiezal za da se hitro povrne te da mi priobči, da asthme, žalibože više nema u kuhinji. »Nego ako izvolite mozbit sira« — primieti vrlo prijazno. Ja sam se dakako na tu ponudu nemirno na klupi mical, jer sirom mi ga je bilo dosta —, ali putra, ako ima, mi more

donesi. — »Odmah, molim!« — veli, i odbiezi u kuću.

Sada posegnem za časom pive, koja je stala na stolu, ali oh — muhe, mušice, ose — sve to je navlילו na moju pivu, te su na rubu čase sve na okolo stale kak granatieri. U to vrijeme je i krčmar došel iz kuće sa putrom i ja mu to obsiednutje moje pive pokazem.

»Ah pasje tace, — ta živina — No — na to smo već naučeni, — ali znate dragi gospone, to je samo u lietu!« — Ovoj znanstveno — naravoslovnoj definiciji je sleđel jedan udarac njegovim zamazanim svetlom po čaši, te mu je lime izpalo za rukom veći diel te mladine u pivu natierati, dočim se je drugi diel brnėčel odalil. Dosta viěstemi i dosta zamazanemi prsti je onda taj pomoćnik u mojoj nevojlji polovil tu plivajuću živinu iz pive, krigleca mi zatim pružil siavadobitno mi veleč: »Tak — sad morćte piti!«

Ja sam mu se za taj čoviekoljubivi trud najlepše zahvalil, ali pivu sam izlejal pod stol. Žalibože nisam prije opazil, da se je pes, koj je malo prije mačka lovil, pod stol si legel. Strašnim zatulenjem je sad to živinice opet na noge skoćilo i da nisu bile

lypinovo mesto za ministarpredsjednika Korkovcev financministra imenoval.

Statistika od kolere. U Magjarskim orasgu od septembar mesec 15-ga do 22-ga dana su 14 personsi zboležali, a 8 personsi umrli u koleri.

Zgazil ga je vlak. Jeden četirinajst godišnj dečak je polag Billed občine ovce pasil. Kak, kak nē, rano na željezničke tračnice je hotel mali pastir spavati, i tam je zaspal. Onda je došel jeden personalski vlak, koj je pastira na smrt zgzail.

Smrt na sudu. Jednu staru pravdu su razpravljali u Budapeštu septembar mesec 25-ga dana na 7-mi distriktruskim sudu. Razpravljanje je Gerencey Šandora tak na hudo doneslo, da, kada je sudac suda hotel oglasiti, Gerencey je skupa opal i umrl. Srčna uzma ga je zaklala.

Čun — katastrofa. Na Schelde vodi su više ljudi umrli. Dva čuoi su se stresnuli, prehitili, i med onih, koji su nutar sedeli, četirinajst personsi su se u talase zginuli.

Nož ubijanje u tamnici. U Segdu vu Čillagtamnici je krvavoga attentata zrokuval jeden Kroh Janoš zvani rob proti Sakač Jozef robdruha. Med obedom su se ovi dve tamnicaštopovnici med nekaj posvadili i Kroh je svojim nožom Sakača u črvo vpilil. Sakač je na teškoma oranjen, na smrti je vezda. Krohoka su u samotamnicu zaprli.

Oplačivanje. Več je zdavnja neprijatelj bil Tompa Janoš kućijaš Horvat Šandor zvanomu svojemu pajdašu. U minućem mesec 25-ga dana su ovi dva neprijatelji u Budapeštu na Eržebet kiraljnj-putu pred 54 hižni broj skupa došli, jeden je na drugoga jurišal. Tompa je med svadjenje revolvera naprē vzel i svojega pajdaša na smrt strelil. Krvnoga kućijaša su vlovili.

Četirijezero mekot u plamnu. Grof Hunjadi ima polag Marcali (Somogmegija) občine Balatoni-berek zvanoga vlastelinstva. Okol vlastelinstva leži jedna, na četerdesetjezer mekot teritoriumska šuma, i od ove šume jeden diel, grof Hunjadiovu četirijezzer mekot šumu je ogenj pustošil. Na gasenje su stanovnici niti nē mogli mišliti,

stolove noge u zemlju zabite, taj pes bi ga sigurno bil prehitil, ako ne i polupal. Kakti četveronožni automobil je zletel izpod stola te se je na strani onak moker stebel, po pesioj navadi, te zlezanom pivom postrcal mene, krčmaru, stola i mutnu čašu na stolu.

Šad sam se čutil dosta izlriskanim, te sam zahtēval račun, da platin. Krčmar je nezadovoljno skrenul pleći, kak da hoče reći: „No, pak kaj ti tu fah? — te je otišal u kuću obećanjem, da će ženu poslati, koja sve račune vodi.

Kad je ta žena došla, činilo se je po njezinom držanju i prenjavlanju, da se drži liepim i privlačivom; pak izbilja, ja njezinoj liepoti nisam mogel odoliti, već sam hitro — pobegal.

Na drugoj strani sela je bila još jedna krčma. U toj je tobože bilo bolje po gospodski, barem je kelner u fraku goste dvoril. No, tu sam se za on dan nastanil te sam i prenočil. I tu mi nije nikaj falelo, dapače u noći su me posietile i iste stenice...

Tako je bilo onda, a Bog zna kak je danas.

Em. Kollay.

jer u sumi na veliki mestah i tratika stoji. Kvar je veliki.

Krvni vlak. U Appleton varasu se je septembar 24-ga dana grozna željeznička katastrofa pripetila. Jeden vlak je prehitil jednoga vaggona, koj je pun bil s ljudmi, i med ovim su četirinajst svoje življenje izgubili, a 12 pak su se na teškoma oranili.

Snjegopad u Francuzkimorsagu. Iz Parisa javiju, da u Francuzkimorsagu na više mestah se je vrēme na zimsko obrnulo i na već mestah jako pada snieg. U cantal varmegiji na paših nalazeće krave su morali nutar stirati, jer je na deset centimetar debeloma snieg padal. Zima je u gospodarstvi velikoga kvara zrokuvala.

Vmoril je svojega otca. Polag Couvrigny-kastelja (Francuzkiorsag) se je grabežno umorstvo pripetilo. Osemnajst godišnji Couvrigny barun je svojega otca na smrt strelil. Pri krvoločnosti je od mladenca i mali blizo bila. Dečko je na jednim putu šutal na svojega otca, i kada je blizo njega došel, dvakrat je na njega strelil. Stari barun je odmah umrl. Supruga, koja je jako pijandurna žena, je čelo umorstvo iz blizine gledala, i da je dečko za krvoločnosti k njij bežal, to je pitala od njega: — Jeli je delo pošto za rukom? Kada je dečko to odgovoril, da je otac umrl, barunica je tak govorila: — Onda je u ređu čela stvar! Krvnoga mladenca su vlovili, i njegovomu činu zroka je to valual, da ga je otac hotel na teško delo spraviti, a svojoj mami pak je prekratil pitvnu.

Ogenj. U Oravicabanja varasu je septembar 23-ga dana vu zorju veliki ogenj pustošil. Belgrader Janoš i Sini zvanomu firmi je čeli promet na čistoma zgorel. Kvar je više kak stojezer kurun, ali promet je bil osjguravan. I veliki viher je bil, tak, da čeli varoš je u najvećkim pogibelju stal ali vatrogasci su ipak mogli s teškom delom ognja lokalizerati. Kak je ogenj nastal, to su do vezda još nē mogli ustanoviti.

Englezki kraljski par u Berlinu. Englezki kraljski par — kak iz Berlina javiju — bude u budućem ljetu februar mesec drugim polovicu u Berlin putuvul, kaj pohodi nemškoga cesarskoga para.

Eksploderana ratna ladja. Francuzko vojsku je velika nesreća dostigla. U minućem mesec 25-ga dana je u toulouskim pristaništu jedna velika ratna ladja eksploderala, i blizo četristopetdeset soldati su si života izgubili. Nesreća se je tak pripetila, da na „Liberté“ zvani ratni ladji vu komori je ogenj nastal, i on dan vu jutro ob 5 uri 55 minuti je ladja u zrak letela i pod devetnajst minute se je ladja vtuvala. Blizo sto personsi su u morje skočili i ove su s čunemi vanbranili. Nē samo u Francuzkim orsagu, nego i na čelim svētu je prama nesretnikim sučul jako veliki. Na ladji je Jaurez zapovjedal.

Boj med taljane i turčine. U Afriki vu Tripolis orsagu bude brščas u bližnje vremenah med taljane i turčine rat nastal. Tripolis orsag je sada turčinov, i to bi radi taljani za svojega vzeți. Šestdesetjezer taljanski soldati su već pripravljani na rat, kaj budu u Afriki proti turke harčovali. Taljanski korman je već i više ratneladje poslat u Tripolis.

Samoubojni mladenec. Iz Hajdubösörmenja javiju, da Fekete Inre vlastelina 19 godišnji Jozef zvani sin se je od svojega otca na jedni tanji obesil i umrl. S mlajšim bratom je bil vani na tanji, ali ovoga je na susedno tanju poslat, i med

tēm je samoubojnik postal. Od njegovoga čina zroka niti nē misliju.

Noviši potres na Kečkemētu. Septembar 23-ga dana vu zorju ob 3-ri uri su opet potresa čutili u Kečkemētu. Menjše stvari su se gibale i zdenčena voda je kalna bila. Med stanovnike je veliki plaš nastal, tak, da su više personsi onu noć poći bezom izpunili.

Samoubojni husarporučnik. U minućem mesec 23-ga dana vu zorju se je vu Budapeštu u Fiume-svratistu Hazas Géza od 14-ga regementa husarporučnik u glavu strelil i odmah umrl. Hazas je tekućeg godine u augustuš mesecu svršil svoje škole u Ludoviki. Jako slab i bolestan človek je bil, i to ga je neslo na ov nesrečni put.

Dolibučeno dičete. Vu Budapeštu u Šepvölgj-ulici vu 15 brojni hiži Élias Ferenc špolara mali dečko je med igrajem iz jedne osem meter visoke stēne doli bučnūl i na teškoma se oranil. Branitelji su ga u špital odnesli.

Krunisanje. Maha Wadjirawudh siamskoga (Azia) kralja budu tekućeg godine november 17-ga dana kurunili u Bangkoku s takvim paradom, kak su englezkoga kralja. Sianski korman je na krunisanje 17 milijun likale (po prilici 30 milijun kurun) vu proračun del. Na krunisanje budu pozvani svi europaiski vladari. Dakle parada bude velika i lepa.

Iz plebanoša kapelan. Glattfelder Ginja čanadski biskup je Biber Béla rigošfürdöskoga plebanoša, koj je u občini črez 14. godine plebanoš bil, u Elek občinu premještil za kapelana. Biber je svoju novu službu nē prek vzel, nego je sloboščinu prosil.

Veliki viher u glavnim varasu. U Budapeštu vu minućem sbotu v noći, za pol noći ob 1 uri je veliki viher hodil preko glavnoga varasa. Ob pol jedni uri se je haplo bliskati, grmeti i ob 1 uri je na gustoma padal dezdj i toča. Toča je kakti 10 minute trajala i nikakvoga kvara nē zrokuvala.

Samoubojni činovnik. U minućem sbotu v noći na Budapeštu na Rakoczi-putu stojeći vu Adria-svratistu se je u prese strelil Kendi Béla osebancinovnik, koj je na Rakoczi-putu vu 20. brojni hiži stanuvul svojom materjom. Kada su ga u Rokuš-špital odnesli, med putem je u braniteljkučiji umrl. Više liste je nazaj ostavil, u kojim se tuži, iz sil života.

Prodavajuće gorice.

Dvoje zemlje, koje v jednom komanu poleg ceste i blizo orsačke gorice na bregu Vugrišinec ležiju, su slobodne ruke prodaju se. Zemlje su u najbolšem položaju, i stoje iz jako plodnih gorica, sadovnjaka, polja i šume u veličini od 12 mekot. Više može se saznati u izdateljstvu ovih novina.

Figyelmeztetés!

Az utóbbi idóben a mi kitéző és igen kedvelt színes — varka hüvelykünk a

RIZ ABADIE-t

sokféleképen utanozzák és hozzák forgalomba, mert is kerjük tisztul vevóink az ABADI névre különösen ügyelni. Övökodást ajánlunk minden silány áruval szemben, mivel ezeket a törvény teljes szigorával fogjuk büntetni.

Société des Papiers Abadie.

**Csak Animo
pezsgőt igyunk!**

**Kellemes üdítő ital!
Hazai gyártmány!**

Sürgöny!

Van szerencsém Csáktornya és vidéke n. é. közönséget értesíteni, hogy az október hó 15-én tartandó országos vásár alkalmával a „ZRINYI“-szálló nagytermében, rendkívüli nagy választékban fogok

női kabátokat,

u. m.: Angol raglán, fekete hosszú és rövid kabátokat valamint selyem-plüsch, bársony és szőrmevel bélelt úgyszintén gyermek illetve leánya kabátokat rendkívüli olcsó árban árúsítani. - Miért is kérem a n. é. közönséget szükségletével addig várni. - Kiváló tisztelettel

STERN JÓZSEF

divatárükereskedő - Nagykanizsáról.

620 1-2

**STOCK - COGNAC
MEDICINAL**

szavatolt valódi
borparlat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből,

Barcola.

COGNAC-gőzfűzde,
állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben!

„Kulatár“

szobrász- és építőművészek által tervezett kész művészi síremlékek állandó kiállítása
Budapest, VIII., Köztemető út 4 szám.

Telefon 91-76. Iroda.
BLUM LAJOS sírkőraktárban.

Eladó birtok!

Két, közvetlenül egymás mellett s az út mentén fekvő, a Farkashegyi (vugrisineczki) állami szőlőteleppel határos birtok szabad kézből eladó. A birtokok legjobb karban lévő jól termő szőlő, gyümölcsös, szántóföldek és erdőből állanak 12 holdnyi területben.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Új gőzfűrészt Pettauban.

RUZICKA ALBERT cég a pettaui vasúti állomás közvetlen közelében a kor igényeinek megfelelően teljesen új gőzfűrészt építtetett, mely gőzfűrészt, részben bér munkák teljesítésével, részben pedig saját faanyagának feldolgozásával fog foglalkozni.

Ezen gőzfűrészt gyárban minden iparos, a ki faanyagok feldolgozásával foglalkozik alkalmat talál, hogy az új gyalogépeken és körfűrészen mérsékelt munkadíjért faanyagát a feldolgozáshoz előkészíttesse és meggyalultassa és ezáltal a munkáját könnyebben és gyorsan végezhesse.

A cég különben továbbra is bevásárol és raktáron tart minden fajta faanyagot és kész fűrészt lákat és kéri a tisztelt vevőközönséget, hogy a gyárat lehetőleg foglalkoztassák.

— Legjobb és lehető gyors kiszolgálás feltétlenül biztosított. —

Nova paropila (parna žaga) u Ptuju (Pettau).

Tvrđka ADALB. RUZICKA u Ptuju poleg željezničke kolonije ptujskog kolodvora je dala zidati jednu paropilu (parnu žagu) koja je tako dobra, kako u današnjem vremenu najbolša more biti.

Ova tvrđka bude rezala i svoje drva i za plaču ljudska drva takaj.

Ima čiste nove hobličke mašine i krugne žage i svi s drvom delajući majsteri moreju tam svoja drva pripravljati i hoblići i to za malu plaču i tako, da majsteri delo hitro budu mogli svršiti.

Tvrđka kupi svakovrstna drva i proda gotova rezana drva.

Zato tvrđka moli svakoga, koga tiče, nek izvoli svoje posle pri joj dati obaviti, joj prodati ili od je kupiti, jer ova tvrđka bude svoju dužnost najbolje i najtelnije svršila i se trsila, da svaki, koj žom posla ima, žom zadovoljniji bude.